

Životné prostredie

revue pre teóriu a tvorbu životného prostredia

Roč. XXXI

4/1997

Obsah

R. Šteis: Informačná spoločnosť a jej životné prostredie	173
B. Gašparíková: Právo na prístup k informáciám o životnom prostredí v hospodársky vyspelých krajinách	176
Š. Úradníček: Príprava návrhu zákona o prístupe k informáciám o životnom prostredí v Slovenskej republike	180
M. Kozová, Š. Úradníček: Účasť verejnosti v procese strategického environmentálneho hodnotenia v Slovenskej republike	183
V. Ira: Informácie a trvalo udržateľný rozvoj	187
M. Šúri, T. Cebecauer: Geografické informačné systémy ako prostriedok na spracovanie environmentálnych informácií	190
D. Gindlová, D. Petříková: Význam komunikácie a informovania verejnosti pri riešení environmentálnych problémov	196
H. Bánska, I. Takáčsová, J. Stankovič: Informácie o životnom prostredí v zdrojoch Internetu	200

Tribúna

J. Hanušin, V. Székely: Niektoré environmentálne aspekty navrhovanej VN Tichý Potok	207
--	-----

Kontakty

M. Černá: Aktuální kroky České republiky související se Směrnicí Rady č. 90/313/EHS	210
P. Mackovčín: Informační stupně a směry v České republice	211

Aktuality

J. Zahálka: Den Země a Vavrouškovo "desatero"	171
--	-----

Toky informácií o životnom prostredí a verejnosť

Environmentálne informácie sú základným nástrojom na tvorbu a ochranu životného prostredia. Samé osebe však nestačia a môžu oblasť životného prostredia efektívne ovplyvniť iba za predpokladu zabezpečenia ich správnych tokov. Základnou podmienkou účinných tokov je právo verejnosti na voľný prístup k informáciám o životnom prostredí, ktoré sa v hospodársky vyspelých krajinách s rozvinutou demokraciou uplatňuje už dlhší čas. Súčasnú skúsenosť z týchto krajín potvrdzujú, že voľný prístup k informáciám zvyšuje záujem občanov zúčastňovať sa na verejnom živote a participovať na riešení environmentálnych problémov. Zvyšuje sa tým aj vzájomná dôvera medzi občanmi, miestnou samosprávou a štátnou správou. Za veľmi dôležitý krok sa považuje aktívny vstup verejnosti do procesu prípravy a pripomienkovania koncepcií, plánov a programov aj na regionálnej a národnej úrovni.

Za účelom zjednotenia právnej úpravy v rámci Európskej únie bola r. 1990 vydaná Smernica Rady č. 90/313/EHS o voľnom prístupe k informáciám o životnom prostredí. Slovenská republika a Česká republika sa podpisom Európskej dohody o pridružení zaviazali o. i. zharmonizovať svoj právny poriadok s právom Európskej únie. V tejto súvislosti sa v oboch republikách v súčasnosti pripravujú zákony o prístupe k informáciám o životnom prostredí. Cieľom je vytvoriť také právne, spoločenské a politické mechanizmy v oblasti tvorby, kontroly a zverejňovania informácií o životnom prostredí, ktoré by umožnili širokej verejnosti aktívne ich využívať, reagovať na ne, a tým sa zúčastňovať na vládných rozhodnutiach.

K významným nástrojom na prípravu, spracovanie, analýzu a vizualizáciu polohovo lokalizovaných údajov a environmentálnych informácií patria v súčasnosti geografické informačné systémy. Množstvo informácií aj z oblasti životného prostredia ponúkajú informačné zdroje sústredené v medzinárodnej počítačovej sieti Internet. Internet je vhodným nástrojom na rýchle šírenie informácií veľkému počtu používateľov bez časových a územných hraníc. WWW (World Wide Web) – stránky Internetu, ktoré si dnes zakladajú všetky renomované pracoviská v oblasti životného prostredia, považujú sa za knižnice bez papiera.

Voľný prístup k informáciám o životnom prostredí a zabezpečenie ich správnych tokov v Slovenskej republike a Českej republike môže výrazne prispieť nielen ku zvýšeniu environmentálneho povedomia samotnej verejnosti, ale aj ku zvyšovaniu informovanosti predstaviteľov politickej a hospodárskej sféry v rozhodovacom procese.

Mária Kozová, Vladimír Ira

J. Simpson, V. Hudek: Výmena informácií v REC pre krajiny strednej a východnej Európy	171
Z. Izakovičová: Diskusia o koncepciách a indikátoroch trvalo udržateľného rozvoja	216
J. Szöllös: Zelená reforma štátneho rozpočtu	217
V. Hudek, V. Ira: Mimovládne organizácie a parlamenty spoločne pre zdravšie životné prostredie	218
A. Bradiaková, B. Strečanský: Právo verejnosti na informácie	219

Esej

I. Klinec: Nastupuje civilizácia Tretej vlny? (Zamyslenie sa nad najnovšou knihou A. a H. Tofflerovcov)	214
--	-----

Recenzie

K. Ďurkovská: Nové publikácie MVO Strom života	221
Prečítali sme	222
Kalendárium	223

Contents

R. Šteis: Information Society and its Environment	173
B. Gašparíková: The Right to Information on the Environment in Economically Developed Countries	176
Š. Úradníček: Preparation of the Proposal of the Act of Access to Information on the Environment in the Slovak Republic	180
M. Kozová, Š. Úradníček: Participation of Public in the Process of Strategic Environmental Assessment in the Slovak Republic	183
V. Ira: Information and Sustainable Development	187
M. Šúri, T. Cebecauer: Geographical Information Systems as a Tool for Processing Environmental Information	190
D. Gindlová, D. Petříková: The Importance of Communication and Public Information in Environmental Problems Solving	196
H. Bánska, I. Takáčová, J. Stankovič: Information on the Environment in Sources of the Internet	200

Tribune

J. Hanušin, V. Székely: On Certain Environmental Aspects of the Proposed WR Tichý Potok	207
--	-----

Contacts

M. Černá: Topical Steps of the Czech Republic Connected with EC Directive No. 90/313/EEC	210
---	-----

Flows of environmental information and public

Environmental information belongs to the basic instruments in the process of environmental protection. Information only is not able to affect the environmental protection. It can bring a positive effect only in the case that the appropriate flows of information are provided. The basic condition for effective flows of information is the right for public to have free access to environmental information. The free access to environmental information in democratic and economically developed countries has been implemented for a long time. Contemporary experience from above mentioned countries confirms that the free access to information is strengthening the interest of citizens (public) to participate in public life, and to participate in solving environmental issues. This is the way to improve the trust among citizens, state administration and local administration. The active participation of public in the preparatory process of concepts, plans and programmes on the regional and national level is considered to be very important.

In order to unify legislation within European Union in the year 1990 Regulation of European Communities Council No 90/313/EEC on the Freedom of Access to Information on the Environment was adopted. Signing the European Association Agreement, both Czech and Slovak Republic promised to harmonise their legislation with the legal system of The European Union. In connection with this bills on access to environmental information are currently being prepared in both republics. The main goal is to create such legal, social and political mechanisms within the area of creation, control and publication of environmental information, that would enable wide public to use it, to respond and thus to participate in state administration decisions.

Among the most important tools (instruments) for preparation, processing, analysis and visualisation of spatial data and environmental information are geographical information systems (GIS). A wide range of information from the environmental area is offered by informational sources of the international network Internet. Internet is a suitable instrument for rapid diffusion of information among large number of users without temporal and spatial limits. WWW (World Wide Web) – pages of Internet, nowadays being created practically by all renowned environmental institutions, are regarded to be libraries without pages of paper.

Free access to environmental information, and providing of appropriate flows of information in the Slovak Republic and in the Czech Republic could contribute not only to the improvement of environmental awareness of wide public but also to the improvement of information level of decision makers in the political and economic area.

Mária Kozová, Vladimír Ira

P. Mackovčín: Information Stages and Directions in the Czech Republic	211
--	-----

Recent news

J. Zahálka: The Earth Day and Vavroušek's Ten Commandments	171
J. Simpson, V. Hudek: The Exchange of Information in REC for Central and East European Countries	171
Z. Izakovičová: Discussion on Conceptions and Indicators of Sustainable Development	216
J. Szöllös: Green Budget Reform	217
V. Hudek, V. Ira: Non-governmental Organizations and Parliaments To-	

gether for a Healthier Environment	218
A. Bradiaková, B. Strečanský: The Right of the Public to Information ..	219

Essay

I. Klinec: The Civilization of the Third Wave is Coming? (On the A. and H. Tofflers' New Book)	214
---	-----

Reviews

K. Ďurkovská: New Publications of NGO Tree of Life	221
We have read...	222
Calendar	223